

NVRB - NIEUWSBRIEF

INHOUD

Onderhoudend.....	1
Even voorstellen... Valia Petkova	2
Agenda.....	2
De Pen... Peter Blanker	3
VROM en de kunst van de risico analyse.....	4
Bouwen op veiligheid	5
Meer over bouwen uit de krant	6
Nieuwe aandacht voor de gevolgen van overstromingen	7

Onderhoudend

In Profiel, het magazine voor medewerkers van Verkeer en Waterstaat, las ik een interview met **Michael van der Vlist**. Hij is voorzitter van de reizigersorganisatie Rover en zit regelmatig met de beleidsmakers van Verkeer en Waterstaat om tafel. In het artikel stelt hij dat er teveel is bezuinigd op onderhoud bij het spoor in de afgelopen jaren. De reden is vooral dat onderhoud geen sexy onderwerp is, je kunt er politiek niet lekker mee scoren.

In een ander nummer van hetzelfde magazine wordt de algemeen directeur van de brancheorganisatie Bovag, **Koos Burgman**, geïnterviewd. Ook hij constateert met zorg een gebrek aan onderhoudsbewustzijn. In dit geval betreft het het voorstel tot het verminderen van de frequentie van de APK keuring van jaarlijks naar tweejaarlijks. Vijf procent van het Nederlandse wagenpark rijdt volgens zijn observaties met grote gebreken rond, zoals barsten in de voorruit of met een uitlaat die over het asfalt schuurt. Ook in relatie tot de fijnstofproblematiek snapt hij dit besluit niet. Overigens werd dit bericht door het Ministerie van Financiën naar buiten gebracht en niet door minister Peijs, in het kader van lastenverlichting voor burgers.

Tijdens de afgelopen Algemene Ledenvergadering werd duidelijk dat er, in ieder geval binnen de NVBR, heel wat kennis en ervaring zit op het gebied van onderhoud. Ook zien we in de politiek meer aandacht voor het wegwerken van achterstallig onderhoud. Denk maar aan de grootschalige wegwerkzaamheden, het onderhoudsbaggerwerk van de vaarwegen en ook de 2,2 miljard euro investering in Ruimte voor de Rivier kan beschouwd worden als het plegen van onderhoud aan de dijken. Wellicht is het beeld dus minder somber dan beide heren schetsen, maar duidelijk is wel dat er nog een (lange) weg is te gaan en dat in ieder geval de uitleg van de keuzes nog wat te wensen over laat.

Zoals ik in de vorige nieuwsbrief schreef, ben ik vanaf mei bij de Belastingdienst gaan werken. Naast het feit dat dit voor mij persoonlijk een aardige nieuwe richting is –noem het onderhoud aan de persoonlijke ontwikkeling-, geeft het ook weer een kijk op een andere tak van de risicoanalyse. Aanleiding genoeg om in deze nieuwsbrief mij (opnieuw) voor te stellen en ook u als lezer met deze tak te laten kennismaken.

Peter Blanker

COLOFON

De NVRB-Nieuwsbrief is een periodieke uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Risicoanalyse en Bedrijfszekerheid.

Redactie NVRB-Nieuwsbrief
Peter Blanker

Bijdragen aan deze uitgave van:
Peter Blanker, Theo Logtenberg, Hans Nederend, Maaïke Miedema, Valia Petkova, Dingeman Goos, Matthijs Kok, Cornelia Damstra.

Redactieadres
Peter Blanker
p/a Belastingdienst B/CPP
Herman Gorterstraat 5
3511 EW Utrecht
tel 030 – 275 6000
GSM 06 – 1860 3079
E-mail redactie@nvr.nl

Sluitingsdatum kopij voor de volgende nieuwsbrief: 29 augustus 2006

(c) 2006 NVRB

Alle bijdragen in deze nieuwsbrief zijn geschreven op persoonlijke titel, tenzij anders vermeld.

wo 26 jul 2006, 10:49

'Kans sloop Bos en Lommer-complex klein'

AMSTERDAM - De kans dat het woon- en winkelcomplex aan het Bos en Lommerplein moet worden afgebroken is klein. Dat heeft Douwe van Riet, woordvoerder van de Vereniging van Eigenaren (VVE), begrepen van diverse bouwkundig adviseurs.

Volgens hem verwachten zij niet dat het gebouw dat op 11 juli op stel en sprong werd ontruimd tegen de vlakte moet. Definitief is dit oordeel echter nog niet. Volgens Van Riet komen de onderzoekers waarschijnlijk vrijdag met een plan van aanpak, gebaseerd op de eerste resultaten van het technisch bouwkundig onderzoek in het complex.

bron: www.telegraaf.nl

VERENIGINGSGEGEVENS

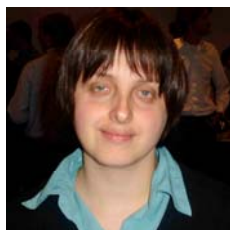
Het doel van de NVRB is "bijdragen aan de ontwikkeling van de analyse en beheersing van risico's en bedrijfszekerheid alsmede de toepassing en kwaliteit daarvan te bevorderen door kennisoverdracht en uitwisseling van ervaring".

Aanmelding lidmaatschap en wijzigingen gegevens leden
Secretariaat NVRB
p/a Valia Petkova
E-mail: secretariaat@nvr.nl

Aanmelding en informatie NVRB-bijeenkomsten
Programma Commissie NVRB
Cornelia Damstra
p/a Movares
Postbus 2855
3500 GW Utrecht
tel 030 – 265 4803
GSM 06 – 2007 3139
fax 030 – 265 3499
E-mail activiteiten@nvr.nl

De website van de NVRB is te vinden op <http://www.nvr.nl>

Even voorstellen... Valia Petkova

Mijn naam is Valia Petkova. Ik heb mijn promotieonderzoek met de titel "Analysis of Field Feedback in Consumer Electronics" bij de Technische Universiteit Eindhoven in 2003 afgerond.

Vanaf eind 2003 ben ik werkzaam als Universitair Docent Quality and Reliability Engineering aan de Technische Universiteit Eindhoven, Faculteit Technologie Management, afdeling Technische Bedrijfskunde. In deze functie werk ik samen met prof. Aarnout Brombacher in onderwijs en onderzoek naar de relatie tussen de kwaliteit en veiligheid van producten en de achterliggende bedrijfsprocessen.

Mijn onderwijstaken bestaan uit het verzorgen van een paar cursussen die een introductie in bedrijfszekerheid geven. Daarnaast begeleid ik verschillende groepsopdrachten en afstudeerders.

Ik ben een paar maanden geleden gevraagd voor de bestuursfunctie van secretaris van NVRB. Dat leek me een goede mogelijkheid om meer te leren op dit gebied.

Met vriendelijke groeten,
Valia Petkova

Agenda

ESREL 2006, 18-22 september 2006, Estoril, Portugal

SAFECOMP 2006, 26-29 september 2006, Gdansk, Polen.

Thema-avond WORM/ARBO, eind september 2006.

Worm is een methode waarbij uit beschrijvingen van ongevallen vlinderdasmodellen gebouwd kunnen worden. Wordt gebruikt op ministerie van VROM in kader van risico analyse ARBO. Het thema richt zich op kwantitatieve risico analyse op ARBO-gebied. Check voor de definitieve datum regelmatig www.nvr.nl

Thema-avond Hulpdiensten, eind oktober / begin november 2006.

Deze thema-avond richt zich op de risico's die de hulpdiensten zelf lopen en de manier waarop ze die in kaart brengen en beheersen.

4e Congres Risicomanagement, 29 oktober 2006, georganiseerd door NVRB, Risnet en GVR. Het thema van het congres is dit jaar: De zachte kant van succesvol risicomanagement, over perceptie, cultuur en risicobewustzijn. Het programma bestaat uit een drietal lezingen gevolgd door twee rondes parallelsessies. De onderwerpen die in de parallelsessies aan bod komen zijn: **project WORM / Storybuilding, informatiebeveiliging, Veiligheid Nederland in Kaart, Sarbanes-Oxley Act, project IRIS / Risnet, Maasvlakte**. Zie voor meer informatie: www.congresrisicomanagement.nl

Universiteitendag, medio december 2006. Deze keer vanuit de Technische Universiteit van Eindhoven, dus niet vanaf de Erasmus Universiteit zoals in de vorige Nieuwsbrief vermeld stond. De organisatie is als vanouds weer in handen van NVRB en GvR.

De excursie die stond aangekondigd in de vorige Nieuwsbrief gaat helaas dit jaar niet door. Deze activiteit wordt verschoven naar het voorjaar van 2007. De reden hiervoor is dat er al twee activiteiten worden georganiseerd die meer dan één dagdeel beslaan en waar leden mogelijk vrij voor moeten nemen. Een extra activiteit bestaande uit twee dagdelen leek het bestuur dan ook niet verstandig.

De Pen... Peter Blanker

Helaas lijkt de rubriek De Pen gestokt te zijn en is er daarmee een klein beetje de klad in gekomen. Daarnaast wil ik graag wat vertellen over mijn nieuwe werkring, vandaar dat ik mijzelf maar de pen gegeven heb.

Even kort wat achtergrondinformatie: Ik ben in 1996 afgestuurd aan de faculteit Technische Wiskunde van de TU Delft, vakgroep Statistiek, Stochastiek en Operations Research. Mijn afstudeeropdracht bestond uit het opzetten en uitvoeren van een "Onzekerheidsanalyse van het sluitproces van Beweegbare Waterkeringen" waarbij ik werd begeleid door [Wil Heins](#), [Tim Bedford](#), [Roger Cooke](#), [Richard Jorissen](#) en [Ben Rigter](#). Ook een geheel ander soort begeleider heb ik op de TU leren kennen, namelijk mijn vrouw, [Gonda Neddermeijer](#). De meesten zijn (nog steeds) bekende namen binnen de NVRB.

Vervolgens heb ik achtereenvolgens als veiligheidsonderzoeker gewerkt bij de afdeling Luchtverkeersleiding van het Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium (NLR) en de R&D afdeling van Maritime Simulation Rotterdam b.v. (MSR). Van 2002 tot 1 mei jongstleden was Rijkswaterstaat Bouwdienst mijn werkgever. En nu ben ik dus, na het hoogwater en twee transportmodaliteiten, in dienst van de Belastingdienst.

De Belastingdienst is een onderdeel van het Ministerie van Financiën en verantwoordelijk voor het innen van de rijksbelastingen en sinds kort ook voor het uitbetalen van diverse toeslagen. Met de opbrengst van de belastingen zorgt de overheid onder meer voor algemene zaken als de rechtspraak, politieinzet, aanleg en onderhoud van wegen, bijstandsuitkeringen enzovoorts.

In 1806 werd een stelsel van algemene belastingen ingevoerd wat de basis legde voor het huidige belastingstelsel dat gekenmerkt wordt door het draagkrachtbeginsel en het profijtbeginsel. Het draagkrachtbeginsel houdt in dat de belastingen op een eerlijke manier verdeeld worden over de belastingplichtigen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het oplopen van het tarief van de loonbelasting naarmate het loon hoger is.

Het profijtbeginsel houdt in dat die personen die meer voordeel hebben van een bepaalde voorziening daar ook meer voor betalen. Zo betaalt een automobilist bijvoorbeeld wegenbelasting omdat deze de weg intensief gebruikt, terwijl een fietser geen wegenbelasting betaalt.

Overigens wordt belastingheffing ook gebruikt als middel om bepaalde politieke doelen te realiseren. Zo kan de overheid bepaalde belastingen verminderen om bij voorbeeld de werkgelegenheid te stimuleren. Door minder belasting te heffen op arbeid, wordt arbeid goedkoper en kan het aantrekkelijker zijn voor werkgevers om (meer) mensen aan te nemen.

De bijgevoegde grafiek geeft een overzicht van de diverse soorten belastingen en hun opbrengst (in 2006). Zoals u ziet, zijn er nogal wat verschillende soorten belasting.

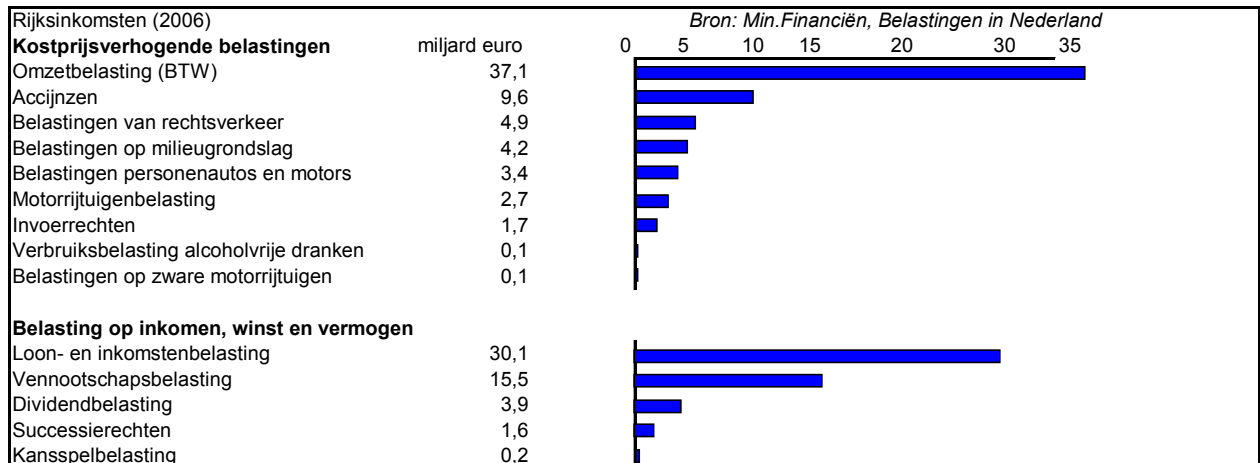
Uiteraard is het van belang dat eenieder die belasting betaalt die men schuldig is en in een ideale wereld is er dan ook geen toezicht nodig. Het begrip *compliance* omvat drie aspecten:

1. **Kan** de belastingplichtige voldoen aan de belastingaanslag;
2. **Wil** de belastingplichtige voldoen aan de belastingaanslag;
3. **Durft** de belastingplichtige de wet te ontduiken.

De afdeling waar ik werk, Onderzoek en Marketing, verricht enerzijds onderzoek naar het gedrag van de belastingplichtigen en anderzijds schat zij de risico's in op het gebied van de belastingen. Hierbij worden bijvoorbeeld vragen beantwoord die betrekking hebben op de doeltreffendheid van de slogan van de Belastingdienst en de effectiviteit van reclamespotjes, maar ook marktonderzoek naar mogelijke nieuwe manieren van aangifte doen en de leesbaarheid van de aangifteformulieren.

Het werkveld dat ik coördineer bestaat uit zowel datamanagers en kwantitatief onderzoekers. Samen geven wij input aan de de risicoprofielen (waar liggen de risico's, hoe kun je ze onderkennen en welke maatregelen kunnen genomen worden), stellen we representatieve steekproeven op van de grote databestanden en denken we mee bij het onderkennen van risico's in de uitvoering van nieuwe of gewijzigde belastingwetten. En net als in elk bedrijf gaat dat ook wel eens mis! De voorbeelden daarvan mag u zelf uitvinden, maar gelukkig gaat er ook heel veel goed en dat leest niemand.

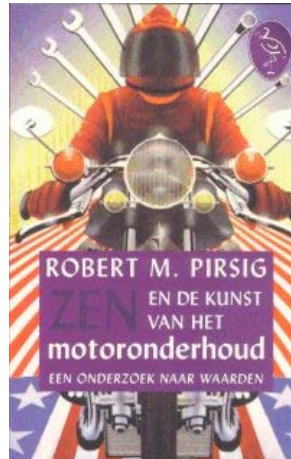
Peter Blanker

VROM en de kunst van de risico analyse.

In een vorig artikel twijfelde **Johan de Knijff** of de door VROM ingevoerde unificatie van de kwantitatieve risico-analyse een goede zaak was. Hij gebruikte daarbij het chinese kamer voorbeeld van de filosoof Searle. De kern van het betoog van Searle in een discussie over kunstmatige intelligentie is dat een redelijk antwoord niet noodzakelijk afkomstig is van een redelijk (bewust) wezen. De redelijkheid van het antwoord wordt in het voorbeeld door experts beoordeeld.

Onderverwijzing naar een andere filosoof, **Pirsig** (*Zen en de kunst van het motoronderhoud*), wil ik uitleggen waarom de unificatie een stap voorwaarts is in de risico-analyse, maar eerst een test.

Stel je voor:

Een lek uit een 1 cm. gat van een 100 m³ chloortank bij 20 °C.

– Wat is de bronsterkte?	A 1 g/s	B 1 kg/s	C 100 kg/s
– Wat is de concentratie op 100m?	A 1 mg/m ³	B 1 g/m ³	C 1 kg/m ³
– Wat is de kans op overlijden?	A 1%	B 10%	C 100%

Er zullen denk ik weinig externe-veiligheidsrekenaars (EVR's) zijn die uit het hoofd de juiste antwoorden geven.

Daarom zijn modellen zo handig: ze stellen je in staat nauwkeuriger uitspraken over het risico te doen en ze stellen anderen in staat de uitspraken te controleren. De modellen zijn niet meer dan een middel tot een doel, nauwkeuriger uitspraken over het risico en de mogelijkheid tot controle van die uitspraken.

In de afgelopen tijd heeft een modellenstrijd gewoed die af en toe trekjes had van de godsdienst-twisten die de gereformeerde kerken versplinterden. De modellen waren het doel van de QRA geworden en je werd verketterd als je niet volgens de Rode, Gele, Groene of Paarse bijbel leefde. In de geloofskwesties heeft ooit een dominee de vrijgemaakte gereformeerde kerk gesticht. Wie lid werd, was vrijgemaakt van twijfel over de interpretatie van de bijbel, want de interpretatie had de dominee vastgesteld. Wie gelooft dat VROM ons met de unificatie nu ook heeft vrijgemaakt in deze zin, denkt dat onze kleurige bijbels de waarheid bevatten. Maar onze bijbels lijken meer op een receptenboek.

Wat we gekregen hebben met de unificatie is meer tijd om een goede beschrijving van representatieve scenario's op te stellen voor invoer in het standaardprogramma.

Terug naar Pirsig die in 'Zen' op zoek is naar (de definitie van) kwaliteit. Zijn conclusie is dat kwaliteit meer een proces dan een eigenschap of een toestand is. Als we dat toepassen op de risico-analyse, gaat het niet zozeer om of bijv. SLAB 'beter' is dan DENZ, CRUNCH, HEGADAS, UDM of welk dispersie programma dan ook, maar of de in het paarse boek gedefinieerde scenario's inderdaad representatief zijn voor de beschouwde installatie en of met de nu gekozen software de scenario's te modelleren zijn.

De kwaliteit van de risico-analyse is niet beter dan de kwaliteit van de representatieve scenario's. De unificatie draagt hieraan bij door ons te bevrijden van het geloof in het volmaakte model, zodat we ons kunnen concentreren op de installaties die de bron zijn van de risico's die we willen analyseren.

Dingeman Goos

Bouwen op veiligheid

Het onderstaande artikel is een verkorte weergave uit Profiel, magazine voor medewerkers van Rijkswaterstaat.

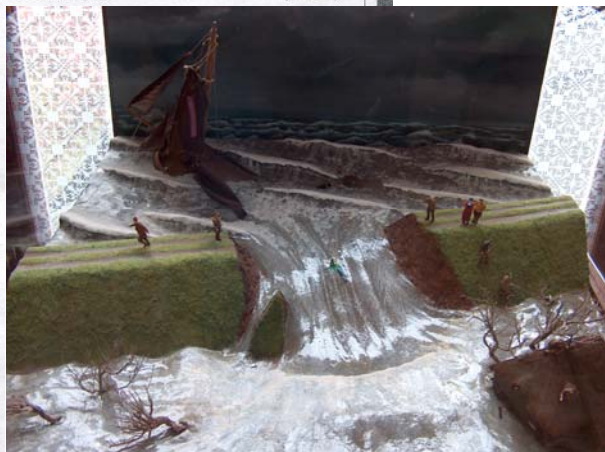
In de Nederlandse bouwwereld vallen jaarlijks bijna 100 doden en meer dan 10.000 gewonden omdat de veiligheid vaak een ondergeschoven kindje is. Voorschriften worden als lastig ervaren door de bouwvakkers en veiligheidsmaatregelen kosten tijd en geld. De concurrentie in de bouwwereld is groot en om mee te kunnen spelen moet een project zo snel en zo goed mogelijk worden afgerond, aldus **Jan Wagemakers** (Adviesbureau Wagemakers) en **Leo de Brabander** (Rijkswaterstaat Bouwdienst). Veilig werken kost geld: als er bijvoorbeeld een bout aangedraaid moet worden op acht meter hoogte, dan is het veel sneller geregeld als iemand een ladder gebruikt dan wanneer hij een daarvoor een steiger gaat neerzetten.

De Brabander twijfelt er niet aan dat bouwvakkers het nut en belang van veilig werken er- en herkennen, maar weet ook dat de mens snel in oud gedrag vervalt. Vergelijk het met het verkeer: als je getuige bent van een ongeval rij je misschien zelf een week extra voorzichtig, maar daarna ga je gewoon weer op de oude voet verder. Verbetering van het veiligheidsgedrag moet vooral komen door een verandering in het eigen gedrag en niet door meer regels.

Toen de overheid in 2004 besloot dat Rijkswaterstaat meer aan de markt moest worden overgelaten, is echter ook een groot stuk toezicht bij de aannemer komen te liggen. Achteraf was dat wat ongelukkig, omdat aannemers veel kwetsbaarder zijn voor commerciële druk. Het zou goed zijn om veilig werken integraal op te nemen in de procedures rondom de aanbesteding van nieuwe werken. Tot slot wordt het overlegplatform Veilig Bouwen Rotterdam genoemd als voorbeeld waarin Bouwtoezicht Rotterdam samen met onder ander bouwbedrijven wil komen tot duurzame afspraken om de bouw te verbeteren.

Bron: Weekblad voor Rijkswaterstaat-medewerkers Profiel, 20 april 2006.

Waterig en nat –uit de kranten

Meer over bouwen uit de krant

Binnenland

di 18 jul 2006, 20:58 | 5 reacties

'Toezicht bouw Bos en Lommerplein faalde'

DEN HAAG - Het stadsdeel Bos en Lommer is tekortgeschoten bij het toezicht op de bouw van het ontruimde complex Bos en Lommerplein. Ook het verlenen van de vergunningen is niet volgens de regels verlopen. Dat concludeert de VROM-inspectie in haar nog vertrouwelijke onderzoeksrapport, dat de stadsdeelraad donderdag bespreekt.

Foto: Ronald Bakker

Een woordvoerder van het ministerie van VROM bevestigde dinsdag berichtgeving met die strekking op de website van de Volkskrant. De afdeling Bouw- en Woningtoezicht van het stadsdeel was ten tijde

van de bouw van het complex slecht georganiseerd, aldus de inspectie. De toezichthouders, van wie er een niet gekwalificeerd was, communiceerden slecht. De opzichter op de bouwplaats omschreef het toezicht tegenover de VROM-inspectie als amateuristisch.

De inspectie begon haar onderzoek op verzoek van het stadsdeel, nadat zich in februari scheuren hadden geopenbaard in het dak van de parkeergarage van het woon-, winkel- en kantorencomplex. Dat werd in 2004 opgeleverd. Inmiddels is het bouwtoezicht door het stadsdeel volgens de inspectie aanmerkelijk verbeterd, benadrukte de woordvoerder. De inspectie constateerde ook manco's bij de vergunningverlening. Het stadsdeel had die uitbesteed aan de stedelijke Dienst Milieu en Bouwtoezicht, maar moest als verantwoordelijke de vergunning wel goedkeuren. In de praktijk begon de bouw van de parkeergarage al voordat het stadsdeel formeel zijn fiat had gegeven.

Een woordvoerder van het stadsdeel noemt het „inderdaad een kritisch rapport“. Het onderzoek zal in handen worden gegeven aan de commissie onder leiding van oud-minister Margreet de Boer, die een onafhankelijk onderzoek doet naar de gang van zaken rond de voorbereiding en de totstandkoming van de bouw van het complex. „We wachten het oordeel van de commissie af“, aldus de zegsman.

bron: www.telegraaf.nl

Nieuwe aandacht voor de gevolgen van overstromingen

Op 31 mei 2006 vond er een speciale bestuurlijke conferentie plaats in het Kurhaus in Scheveningen: "Lessons from New Orleans: als het tóch gebeurt", georganiseerd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Er waren ruim 200 deelnemers, waaronder vele burgemeesters, gedeputeerden, commissarissen der Koningen, de minister van Binnenlandse Zaken, dhr Remkes en de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, mevr. Schultz van Haegen. Er waren sprekers uit Amerika om toe te lichten wat er vorig jaar zoal gebeurd is in New Orleans, en ondergetekende mocht zorgdragen voor een illustratie in Nederland: wat zijn de gevolgen van een overstroming in dijkkring 14 (Centraal Holland).

New Orleans

De gebeurtenissen in New Orleans waren heftig, zoals een ieder op televisie heeft kunnen zien. Bijna 1000 doden, meer dan 25 miljard dollar schade, en gebrekkige hulpverlening waardoor duizenden mensen dagenlang geen eten en drinken hadden. Inmiddels wordt uit onafhankelijke reviews duidelijk dat niet zozeer de hoge waterstanden de overstroming veroorzaakt hebben, maar dat een voornaam oorzaak is geweest de niet goed ontworpen waterkeringen. Deze faalden al ver voordat de waterstand de kruin had bereikt. De waterkeringen zijn niet adequaat ontworpen, isde conclusie van de reviews, en ook het onderhoud is gebrekkig. De boodschap op de conferentie was echter een andere. Ik citeer uit het Veiligheidsbericht nummer 6 (juni 2006) van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties: "**Tom Podany**, lid van het US Army Corps of Engineers gaf een uitgebreid verslag van de verwoestende werking van Katrina en wat hen te doen stond. Zo maar wat voorbeelden: het telefoonverkeer viel uit, een beeld van wat er feitelijk had plaatsgevonden was er niet. Machines en materialen waren onbruikbaar of niet benaderbaar, omdat zij niet op strategische plaatsen stonden. Gemalen konden niet gebruikt worden, omdat zij onder water stonden, in plaats van op de dijken. Podany gaf een tweetal belangrijke lessen: crisisteamen moeten beter geoefend worden in vreedetijd, zodat zij precies weten wat zij van elkaar kunnen verwachten als het echt nodig is en -de belangrijkste les- hoe goed je het ook doet, je doet het nooit goed genoeg. Het duurde bijvoorbeeld 43 dagen voordat alle gaten in de dijken gerepareerd waren en het water was weggepompt. Dat is in de ogen van de burger altijd te langzaam".

Het is ook niet eenvoudig om uit de afschuwelijke gebeurtenissen in New Orleans de juiste lessen te trekken, en de bestuurlijke conferentie was vooral gericht op de gevolgen van een overstroming en niet op het voorkomen van overstromingen. Idee hierachter was dat Nederland al relatief veel aan preventie doet, en relatief weinig aan (beperking van) de gevolgen van een overstroming. In de beleidsvoorbereiding voor rampen wordt nog relatief weinig gedaan aan ramptype 'overstromingen'. Er worden bijvoorbeeld in Nederland geen evacuatie scenario's gemaakt waarin uitgegaan van een beperkte voorspelbaarheid van een overstroming (zoals dat langs de kust het geval is) zodat er weinig tijd is om preventief te evacueren.

Dijkkring 14

Ter illustratie van de mogelijke gevolgen van een overstroming in Nederland heeft ondergetekende een presentatie gegeven over de gevolgen van een overstroming in dijkkring 14 (waarin onder andere Rotterdam, Den Haag, Amsterdam en Schiphol liggen). De gevolgen werden in beeld gebracht met behulp van zogenaamde overstromingsscenario's. Met behulp van hydrodynamische modellen zijn 'filmpjes' gemaakt worden hoe snel het water het gebied instroomt, uitgaande van (zo "realistisch mogelijke") uitgangspunten (zoals bijvoorbeeld de locatie van de bressen en de hoogte en duur van de buitenwaterstand). Ook werden enkele keten effecten geschetst zoals uitval van de elektriciteit en uitval van hulpverleningscapaciteit. De verschillende scenario's laten een financieel-economische schade tussen 10 en 100 miljard euro zien, en het aantal slachtoffers bedraagt enkele duizenden. Vooral de diep gelegen polders (zoals bijvoorbeeld de Alexanderpolder) stromen binnen enkele uren vol, en resulteren in veel slachtoffers. Bedacht moet worden dat het tijdens een overstroming nabij de kust veelal hard waait en dat de elektriciteitsvoorziening uitvalt waardoor grote communicatieproblemen ontstaan. Wel is opvallend dat een overstroming in geheel Centraal Holland niet optreedt in alle ontwikkelde scenario's, en dat is een verschil met de inzichten van de Deltacommissie.

Agenda voor de Toekomst

Doelstelling van de conferentie was om een Agenda van de Toekomst te formuleren waarin de acties aangegeven staan om beter met de gevolgen van een mogelijke overstroming om te gaan. Natuurlijk werden er op de middag ook pleidooien gehouden voor meer aandacht voor de preventie en dus veilige waterkeringen, maar dat was niet het onderwerp van de discussie (ook al werd algemeen ingestemd met het grote belang van preventie). Voorgesteld is een Task force op te richten onder leiding van de CdK van provincie Zuid Holland. Deze Task Force gaat zich dan bezig houden met (zie Veiligheidsbericht nummer 6):

- Realistische scenario's met betrekking tot hoog water en extreme weersomstandigheden;
- de veiligheidsregio's als belangrijkste entiteit om dergelijke crises aan te pakken;
- Planvorming, zowel op landelijk als op lokaal en regionaal niveau;
- Inrichten van een landelijk expertiseteam met deskundigen van KNMI en bijv. universiteiten;
- Landelijk oefenbeleid. De Minister kondigde in ieder geval voor 2007 een grote oefening aan met als onderwerp grootschalige overstromingen;
- Formuleren van strategieën op het gebied van risicocommunicatie, crisiscommunicatie en nazorg.

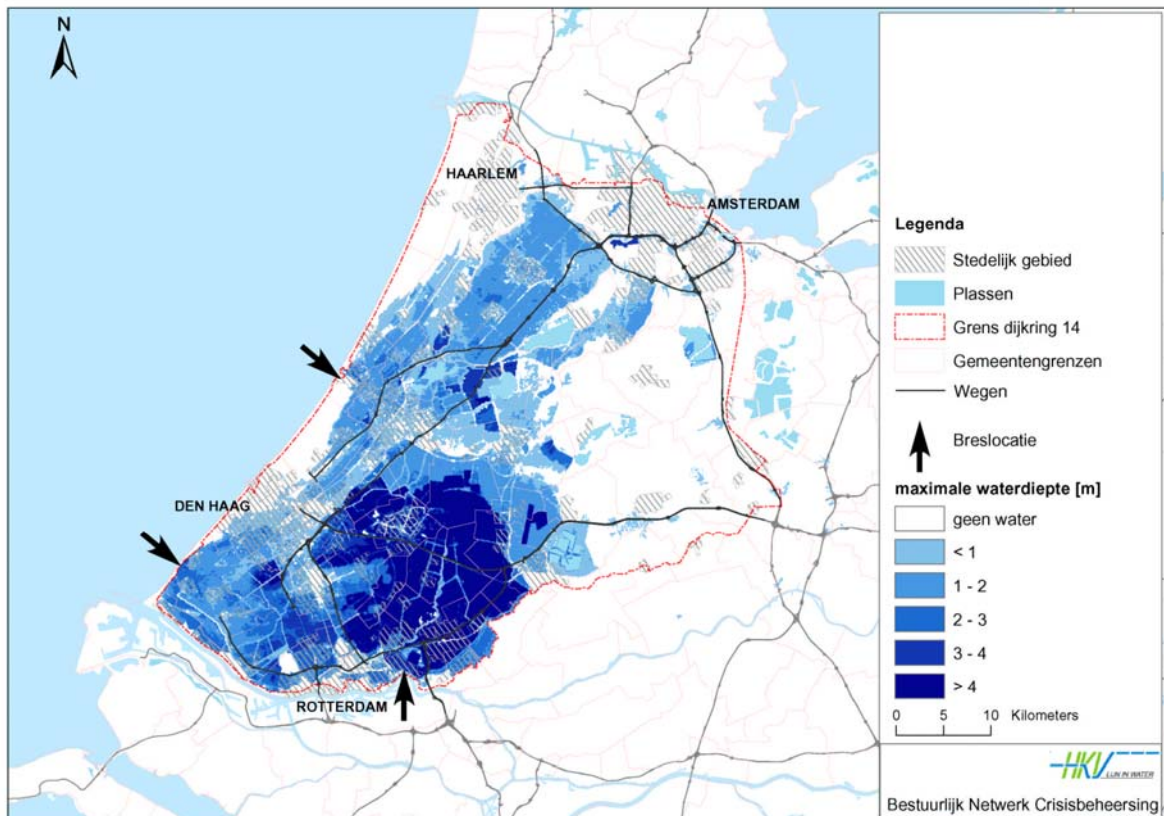

Indruk

Aan het einde van de middag werd door de beide bewindspersonen tevreden vastgesteld dat er veel draagvlak was en ideeën waren ontstaan om de Agenda van de Toekomst krachtdadig vorm te geven.

De bestuurlijke conferentie is naar mijn mening uitstekend geslaagd in de doelstelling om het overstromingsrisico op de bestuurlijke agenda te krijgen. Het is voor de toekomst belangrijk om te blijven beseffen dat grote delen van Nederland onder zeespiegel liggen. Het gaat er ook om een nieuw evenwicht te vinden in investeringen in preventie (zoals waterkeringen en ruimte voor de rivier) en investeringen in de beperking van de gevolgen (zoals een krachtdadig ruimtelijke orderings beleid, bijvoorbeeld niet bouwen in de uiterwaarden of in de diepste delen van de diepste polders). De uitdaging blijft om passende antwoorden te vinden voor het aloude overstromingsprobleem in Nederland.

Matthijs Kok (HKV LIJN IN WATER / Technische Universiteit Delft)

Figuur: Waterdieptes in dijkkring 14 (Centraal Holland)